

Ä

1170
1345

VAZETJE SIGETA GRADA

SLOŽENO

PO

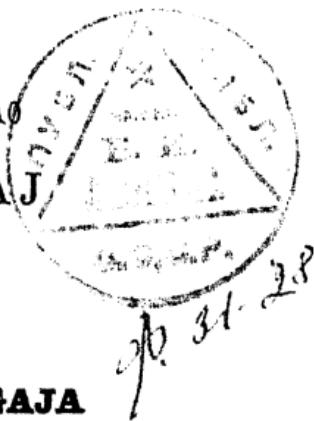
BARNI KARNARUTIĆU ZADRANINU

UVOD I TUMAČ NAPISAO

VELIMIR GAJ

IZDANJE

DRA. LJUDEVITA GAJA



U ZAGREBU 1866
NARODNA TISKARNICA.

Ä

Ä

NEUMRLOJ SLAVI

JUNAĆKE SMRTI

DNE 7 RUJNA 1566 GODINE

BANA

NIKOLE ZRINSKOGA

HRVATSKOGA LEONIDE

Ä

Gdo s poštenjem spravan na ov svit umira,
Viènji mu glas slavan do nebes dopira.

Barne Karnarutic

U v o d.

Prigodom svetkovane tristagodišnjice neumrloga junaka sigetskoga ništa nemože biti ugodnije domorodnomu našemu čuvstvu, nego to, što u bieli svjet opremamo najstariju pjesmu junačku o dičnom onom dogadjaju naše, pa i obće poviesti, koja pravedno poredi i druži Hrvata Nikolu Zrinskoga sa Grkom Leonidom, ili sa Rimljaninom Horacijem Koklesom.

Brne Karnarutić, tvorac ove pjesme, nemogaše ljepše proslaviti hrvatskoga Leonidu, nego što je, stvoriv ovaj spjev, koji se razumljenju današnjega čitateljstva malo odmako.

Da o tom priповједим sgodu svoju u tiskari. Kad sam s prečištenim rukopisom ove pjesme došo u tiskaru, te ju je moj slagar

pregledao, kaže mi ovako prostodušno: Gospodine, ja bih preinacio ovu pjesmu, da sam na vaše ime! — Dobro govori; jer je rodom ne upravo iz Mostara, već izblizu Mostara: Ta tko li će ovo razumjeti? — Znadem, gdje-koji će čitatelj u prvi mah isto reći, dok se, sam čitajuć, neosvijedoči, da to nije upravo ovolika muka, da se razumije. Protivno bimnjenje bilo preko znanosti i preko znanstvene krepsti; jer i u znanosti ima krepsti. Prva je: starinu treba čuvati, staro oružje, staro odielo, stare gradove, stare likove, stare knjige; kano što mudar čovjek čuva staro vino i staro prijateljstvo, valja u obće hraniti djela starodavne znanosti i umjetnosti, kakva su, takva su, ista istovetna bez promjene. Varvarin nezna ovo cieniti: Poštuj starost, mladi naraštaju, da budeš poštovan u starosti! Tako i u poviesti znanstvene izobrazenosti mlad narod valja da pazi svaku i najmanju starinu, da postigne čast starosti medju narodi.

Pjesma je Karnarutićeva vrlo star spomenik naše književnosti. On ju spjeva, tako reći, na vrućoj krvi sigetskoga boja. Slavan se dogadjaj bješe dogodio 1566., a ovaj spjev tiškom svjet ugleda 1584. Prodje dakle samo